

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

Tarih : 17.01.2020
Sayı : 499
SDP : 199

ESAS NO : 2019/723
KARAR NO : 2019/2608

DAVACI : TOTAL HAVACILIK İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED
ŞİRKETİ

VEKİLİ : AV. MUHAMMET AKİF DEMİREZEN
Abdurrahman Nafiz Gürman Mahallesi, Ali Rıza Gürcan
Caddesi.No:31. Metropol Center. Daire:5 Merter/İSTANBUL.

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. ÜMMÜ DUYGU BATUR - (AYNI ADRESTE)

MÜDAHİL (DAVALI) : DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

VEKİLİ : AV. OĞUZHAN KARAAHMETOĞLU - (AYNI ADRESTE)

DAVANIN ÖZETİ : Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü hakkında yapılan 29.11.2010 tarih ve 9024 sayılı şikayet ve bu şikayet üzerine yapılan soruşturma neticesinde, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün "Yer Tahsis Tarifeleri"nde, havaalanlarında arazi ve/veya üzerinde yer alan tesisleri kiralayan teşebbüsler arasında "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklinde bir ayırma gitmek suretiyle ve bu kritere göre belirlediği fiyat tarifeleri yoluyla ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullanmadığına, Rekabet Kurulunun vermiş olduğu 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararın gereğini yerine getirdiğine, bu itibarla başvuru konusu eylemlerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlâl etmediğine ilişkin Rekabet Kurulunun 24.04.2012 tarih ve 12-21/561-159 sayılı kararının 01.01.2006 tarihinden sonra imzalanan kira sözleşmelerinde belirlenen kira hedefinin 31.12.2005 tarihine kadar imzalanan kira sözleşmelerinde belirlenen bedelden dört kadar fazla olduğu, Türk Hava Yolları ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü arasında imzalanan sözleşmelerin ağırlıklı olarak 31.12.2005 tarihinden önce imzalandığı, bu durumun kira bedellerinde eşitsizliğe yol açtığı ve rekabet hukuku ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : 31.12.2005 tarihinden önce ve 01.01.2006 tarihinden sonra sözleşme imzalayan tarafların Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün yer tahsis işlemleri bakımından eşit konumda alıcılar olarak kabul edilemeyeceği, tarife ücreti nedeniyle oluşan farklılığın DHMİ ile kiralama işlemi gerçekleştirilen teşebbüsler arasındaki sözleşmelerin ilgili hükümlerinin değiştirilmesi yöntemiyle ortadan kaldırılmasının davalı idare eliyle mümkün olmadığı, önceki tarihli kira sözleşmeleri bakımından tarafların özel hukuk çerçevesinde haklarını arayabilecekleri belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL

SAVUNMA ÖZETİ : Şirketlerle imzalanan hukuken geçerli sözleşmelerde yıllık kira artışlarının ilgili kanunlar çerçevesinde bir önceki yılın ÜFE artış oranı olarak belirlendiği, söz konusu hükümlerin DHMİ'yi bağladığı, uygulanmakta olan tarifelerin kamu geliri oluşturan bir kamu kaynağı olduğu, bu tarifelerde eski rafiçler bazında yapılacak indirimlerin ciddi bir kamu kaybına neden olacağı, anılan sözleşme hükümleri dışında mahkeme kararı olmadan kira artışı yapılmasının, kurul ya da mahkeme kararı olmadan tarifedeki ücretlerin düşürülmesinin hukuken mümkün bulunmadığı, kiracılarla imzalanan sözleşmelerin ödemelerle ilgili hükümlerinin tüm kiracılara uygulanacak şekilde aynı paralelde düzenlendiği,

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

genelde birer yıllık sözleşme düzenlendiği, kiracıların belirlenen yeni kira bedellerini ödemeleri halinde mevcut sözleşmelerinin devam ettiği, bu durumda eski sözleşme şartlarının da aynı paralelde devam ettiği, karşı taraf kabul etmediği takdirde tek taraflı olarak sözleşme şartının değiştirilmesinin mümkün olmadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 9. İdare Mahkemesince: dava hakkında verilecek olan kararın Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün hak ve menfaatini etkileyebileceği değerlendirildiğinden, müdahale istemi kabul edilerek işin gereği görüldü:

Dava, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü hakkında yapılan 29.11.2010 tarih ve 9024 sayılı şikayet ve bu şikayet üzerine yapılan soruşturma neticesinde, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün "Yer Tahsis Tarifeleri"nde, havaalanlarında arazi ve/veya üzerinde yer alan tesisleri kiralayan teşebbüsler arasında "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklinde bir ayrıma gitmek suretiyle ve bu kritere göre belirlediği fiyat tarifeleri ynluyla ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullanmadığına, Rekabet Kurulunun vermiş olduğu 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararın gereğini yerine getirdiğine, bu itibarla başvuru konusu eylemlerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlâl etmediğine ilişkin Rekabet Kurulunun 24.04.2012 tarih ve 12-21/561-159 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinde: "Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmüne yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinde de; "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır. Kötüye kullanma halleri özellikle şunlardır: a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler, b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması, c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi, d) Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler, e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un "Önaraştırma" başlıklı 40. maddesinde: "Kurul. resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verir. Önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde Kurul Başkanı, meslek personeli uzmanlardan bir ya da birkaçını raportör olarak görevlendirir. Önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportör 30 gün içinde elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildirir." düzenlemesine, "Önaraştırmanın Sonuçlanması" başlıklı 41. maddesinde; "Önaraştırma raporunun Kurula teslimini takip eden 10 gün içinde, Kurul elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek karar vermek üzere toplanır ve soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verir." düzenlemesine, "Başvuru Sahiplerine Bildirim" başlıklı 42. maddesinde; "Kurulun, ihbar veya şikayet başvurularında ileri sürülen iddiaları ciddi ve yeterli bulması durumunda, ihbar veya şikayet edenlere ileri sürülen iddiaların ciddi bulunduğu ve araştırmaya başlandığı yazılı olarak bildirilir. Kurulun, gerek başvuruları açıkca reddetmesi, gerekse süresi içinde bildirimde bulunmayarak reddetmiş sayılması durumlarında, doğrudan ya da dolaylı menfaati olduğunu belgeleyen herkes Kurulun red kararına karşı yargı yoluna başvurabilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un "Kurulun Soruşturmaya Başlaması" başlıklı 43. maddesinde de; "Soruşturma yapılmasına karar verildiği takdirde Kurul ilgili daire başkanının gözetiminde soruşturmayı yürütecek raportör veya raportörleri belirler. Soruşturma en geç 6 ay içinde tamamlanır. Gerekli görüldüğü hallerde bir delaya mahsus olmak üzere Kurul tarafından 6 aya kadar ek süre verilebilir. Kurul, başlattığı soruşturmaları, soruşturmaya başlanması kararının verildiği tarihten itibaren 15 gün içinde ilgili taraflara bildirir ve tarafların ilk yazılı savunmalarını 30 gün içinde göndermelerini ister. Taraflara tanınan ilk yazılı cevap süresinin başlayabilmesi için Kurulun bu bildirim yazısı ile birlikte, iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi ilgili taraflara göndermesi gerekir. Kurulun soruşturmaya başlama kararı kesindir." hükmüne yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un "Nihai Karar" başlıklı 48. maddesinde ise; "Sözlü savunma toplantısı yapıldıktan sonra aynı gün, bu mümkün olmaz ise gerekçesiyle birlikte 15 gün içinde karar verilir. Sözlü savunma toplantısı yapılmasının taraflarca talep edilmediği ve Kurulun da kendiliğinden sözlü savunma yapılmasına karar vermediği hallerde, nihai karar dosya üzerinde yapılacak incelemeye göre, soruşturma safhasının bitiminden sonra 30 gün içinde verilir. Sözlü savunma yapılmasına karar verilmesine rağmen ilgili tarafların sözlü savunmaya gelmemesi halinde karar, belirlenmiş toplantı tarihinden sonraki bir hafta içinde dosya üzerinde yapılacak incelemeye göre verilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davalı idare kayıtlarına 13.03.2007 tarihinde giren şikayet dilekçesiyle "*havacılık sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler için havaalanlarında yer kiralamanın bir zorunluluk olduğu, ülkemizde havaalanlarında yer kiralama hakkının ise DHMİ'ye ait olduğu, DHMİ'nin havaalanlarında yer tahsislerine ilişkin 2006 yılında yayımladığı tarife ile 2005 yılından itibaren yer kiralayan firmalara, 2005 yılından önce yer kiralayanlara oranla 4 kat daha yüksek kira faturası tahakkuk ettirildiği ve bu suretle DHMİ'nin aynı iş kolunda faaliyet gösteren teşebbüsler arasında ayrımcılık yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı*" iddiasıyla şikayette bulunulduğu, 05.04.2007 tarihli ilk inceleme raporunun 07-31 sayılı Rekabet Kurulu toplantısında görüşüldüğü, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 07-31/324-M sayılı kararla karar verildiği, Rekabet Kurulunun 04.07.2007 tarihli

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

kararıyla: "1-Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün "Yer Tahsis Tarifeleri"nde, havaalanlarında arazi ve/veya üzerinde yer alan tesisleri kiralayan teşebbüsler arasında "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklinde bir ayrıma gitmek suretiyle ve bu kritere göre belirlediği fiyat tarifeleri yoluyla ilgili pazardaki hâkim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilebileceğine, 2-Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca; -DHMM'nin 2008 yılından itibaren "Yer Tahsis Tarifesi"nde yer alan 31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklindeki ibarenin kaldırılması, -DHMM tarafından yayımlanan tüm tarifelerdeki 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümlerin gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi, -Yer tahsislerine yönelik olarak taraflar arasında imzalanan "Kira Sözleşmeleri"ndeki başta "Ödemelerin Şekli" başlıklı 7. maddede yer alan hükümler olmak üzere tüm hükümlerin standart hale getirilmesi, aksi halde haklarında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılacağı hususunda Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne yazılı görüş gönderilmesine" karar verildiği, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü İşletme Daire Başkanlığının 24.05.2010 tarih ve 11684 sayılı yazısında; "Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunun 27.09.2007 tarih ve 151 sayılı kararı ile Havaliman / Havaalanlarında kiraya verilen mahal ve hizmetler ile ilgili 30.11.2004 tarih ve 182 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilerek 01.01.2005 tarihinden itibaren uygulamaya konulan tip sözleşmenin Rekabet Kurulu gerekçeli kararı gereği; a) Rekabet Kurulunun Kararında belirtilen kira sözleşmelerinin ödemeler ile ilgili maddesi ve diğer maddelerin gözden geçirilerek gerekli düzenlemelerin yapılması, b) Kiracılar ile imzalanan sözleşmelerde aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık şeklindeki ödeme dönemlerinin 01.01.2008 tarihinden itibaren uygulamaya konulmak üzere (aşağıda c ve d maddelerinde belirtilen istisnalar hariç) bütün kiracıları sözleşme dönemleri başlangıcında sözleşmenin 7. (yedinci) maddesindeki ödemelerin 3'er (üçer) aylık dönemler şeklinde belirlenmesi, c) Genel olarak reklam kira bedellerinin yıllık peşin alındığı hususu da göz önünde bulundurularak tüm reklam kiracılarından yeni sözleşme başlangıç tarihlerinde sözleşmenin 7. (yedinci) maddesindeki ödemelerin şeklinin kira bedelleri yıllık peşin alınır şeklinde düzenlenmesi, d) Mevcut kiracılarla imzalanan sözleşmeler de dikkate alınarak duty free shop işletmeciliği yapan firmaların sözleşmelerinin kira başlangıç dönemlerinde sözleşmenin 7.(yedinci) maddesinin aylık, otopark işletmeciliği ve akaryakıt ikmali yapan firmaların sözleşmelerinin kira başlangıç dönemlerinde sözleşmenin 7.(yedinci) maddesinin 6 (altı) aylık dönemler halinde ödenir şeklinde düzenlenmesi, e) Kiracılardan istenen kefil şartının uygulamadaki zorluklar nedeniyle tüm kiracılara uygulama imkânı olmadığından haksız rekabet oluşturmaması nedeniyle sözleşme imzalama aşamasında kefil şartının kaldırılması, ödeme şekilleri ve kefil şartı ilgili daha önce alınan kararların yürürlükten kaldırılması, f) Sözleşmede yer alan özel hükümler maddesinin verilen hizmetin özelliğine göre Hasılat Komisyonunca belirlenmesi, söz konusu kararın (ii) maddesine istinaden 02.10.2007 tarihle 366 nolu Genel Müdürlük Hasılat Komisyonu Kararı ile sözleşme özel hükümleri de düzenlenmiştir. Uygulamanın bu yönde yapılması gereği hususu ayrıca Hasılat Daire Başkanlığının ilgi (d) yazısı ile tüm havaliman ve alanlarımızı bildirilmiştir. Diğer taraftan; Genel Müdürlük tarafından yayımlanan tarifelerde yer alan havalanı ve seyrüsefer kolaylıklarını kullanan tüm ülke ve havayolu şirketleri için kullanılan ücretleri 04.04.1947 tarihinde yürürlüğe giren ve Ülkemizin de taraf olduğu Chicago Milleterarası Sivil Havacılık Anlaşmasının "Havaliman ve Benzer Harçlar" bölümünü

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

ihitiya eden 15. maddesinin (a) ve (b) maddeleri mucibince ayrımcılık yapılmamakta ve tüm yerli ve yabancı hava yolu taşıyıcılarına DHMİ Ücret Tarifeleri eşit ücret tahakkuk ettirilerek uygulanmaktadır. Bu nedenle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırılık teşkil edebilecek hükümler ücret tarifesinde yer almamakta olup, söz konusu davaya kamu alan 2007 yılı DHMİ Genel Müdürlüğü Ücret Tarifesinde bulunan Yer Tahsisleri Tarifesi (1) 2. Tarife Tabloları a. Arazi Yer Tahsisi ve b. Diğer Bina, Sımdurma, Hangar ve Depolar Tarife tablolarında yer alan ücretlere ilişkin olarak (31.12.2005'e kadar yapılan yer tahsisleri için geçerlidir.) ve (01.01.2006'dan sonraki tahsisleri için geçerlidir.) ifadeleri 2008 Yılı DHMİ Genel Müdürlüğü Ücret Tarifesinde bahse konu Rekabet Kurulu Kararı doğrultusunda çıkartacak tüm havaalanı kullanıcıları için tek bir tarife oluşturulmuştur. İlgili yazı Ek'li raporda yapılması istenilen düzenlemeler ve tarife değişikliği yapılmıştır." ifadelerine yer verildiği, davacı tarafından Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünden tekrar şikayete bulunulduğu, söz konusu dilekçede özette "Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün (DHMİ) havaalanlarında yer tahsislerine ilişkin 2006 yılında yayınladığı tarife ile 2005 yılından itibaren yer kiralayan firmalara daha önce yer kiralayanlara oranla 4 kat daha yüksek kira faturası tahakkuk ettirdiği, bu suretle DHMİ'nin aynı iş kalında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında ayrımcılık yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasına yönelik olarak yapılan önaraştırma sonucunda, Kurulun 04.07.2007 tarihli ve 07-56/668-231 sayılı kararı ile DHMİ'ye "DHMİ'nin 2008 yılından itibaren "Yer Tahsis Tarifesi'nde yer alan '31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar' şeklindeki ibarenin kaldırılması" yükümlülüğü getirilmesi üzerine DHMİ tarafından anılan ibarenin kaldırıldığı, ancak bu işlemin kira uygulamalarına yansıtılmadığı" iddialarına yer verildiği, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla "Anı Statüsü'nün 3/2 maddesine göre DHMİ'nin Anı Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, bu bağlamda DHMİ ve kiralama işlemi gerçekleştiren herhangi bir teşebbüs arasında bir ihtilafın vaki olması halinde taraflar arasındaki bu ihtilafın çözümünde özel hukuk hükümlerinin geçerli olacağı, bu tespitin önem arz eden sorucunun ise DHMİ ile kiralama işlemi gerçekleştiren herhangi bir teşebbüs arasındaki sözleşmeye ilişkin olarak DHMİ'nin tek taraflı bir şekilde bir işlem gerçekleştiremeyecek olmasının aldığı, bu gerçekliği daha da somutlaştırmak gerekirse DHMİ'nin 2006 yılından önce gerçekleştirilen kiralama işlemlerine esas teşkil eden sözleşmelerin özellikle ücret ve ödemelere ilişkin hükümlerinde karşı tarafın onayını almaksızın herhangi bir değişiklik yapma özgürlüğüne haiz olmadığı, bu nedenle 2006 yılı öncesinde ve sonrasında kiralama işlemi gerçekleştiren teşebbüsler arasında 2006 yılı başından itibaren geçerli olmak üzere DHMİ tarafından uygulanan tarife ücreti artışı nedeniyle oluşan farklılığın DHMİ ile kiralama işlemi gerçekleştiren teşebbüsler arasındaki sözleşmelerin ilgili hükümlerinin değiştirilmesi yöntemiyle ortadan kaldırılmasının hukuken mümkün olmadığı anlaşıldığı, bu çerçevede DHMİ tarafından yayımlanan ücret tarifelerinin yeni kiralama bakımından geçerli olacağı, önceki tarihli kiralama bakımından söz konusu olacak kira artışlarında ise kira sözleşmesi hükümlerinin geçerli olacağı düşünüldüğünde DHMİ'nin savunmalarını makul olarak değerlendirdiği, yapılan inceleme sonucunda DHMİ'nin kendisinden yer kiralayan teşebbüslere farklı kira bedelleri uygulamasının kira sözleşmelerinin yapılmaz zamanlarındaki farklılıktan kaynaklandığı ve bu nedenle DHMİ ile değişik zamanlarda kira sözleşmesi akdeden teşebbüslerin DHMİ'nin yer tahsis işlemleri bakımından eşit konumda alıcılar olarak kabul edilemeyeceğinin anlaşıldığı, bu bağlamda DHMİ'nin şikayete konu

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

davranışının Kanun'un 6. maddesi bağlamında bir ihlal niteliği taşımadığı konusuna ulaşıldığı" gerekçesiyle Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün "Yer Tahsis Tarifeleri"nde, havaalanlarında arazi ve/veya üzerinde yer alan tesisleri kiralayan teşebbüsler arasında "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklinde bir ayrıma gitmek suretiyle ve bu kritere göre belirlediği fiyat tarifeleri yoluyla ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullanmadığına, Rekabet Kurulunun vermiş olduğu 04.07.2007 tarih ve 07-56/668-231 sayılı kararın gereğini yerine getirdiğine, bu itibarla başvuru konusu cylemlerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine karar verilmesi üzerine de görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, DHMİ'nin 31.12.2005 tarihi öncesinde ve sonrasında yapmış olduğu yer tahsislerine ilişkin kira sözleşmelerinin davalı idarenin raportörlerince incelendiği, bu tarih öncesinde ve sonrasında tarifeye göre yapılan tüm tahsislerde kiralama yapan her teşebbüse aynı bedelin uygulandığı, 2006 yılının başından itibaren uygulanmaya başlanan tarifelin bu tarihten sonra yer tahsisi talebinde bulunan tüm teşebbüsler bakımından geçerli olduğu, dolayısıyla THY'nin de 2006 yılından itibaren gerçekleştirilmiş olduğu kiralamalarını yeni tarife üzerinden yaptığının görüldüğü, THY'nin de DHMİ'nin bu davranışından aneak yer tahsisi yapılan diğer teşebbüsler kadar etkilendiği, bu çerçevede DHMİ'nin THY lehine herhangi bir ayrımcılık yapmadığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, DHMİ'nin kendisinden yer kiralayan teşebbüslere farklı kira bedelleri uygulamasının kira sözleşmelerinin yapılma zamanlarındaki farklılıktan kaynaklandığı, bu nedenle DHMİ ile değişik zamanlarda kira sözleşmesi akdeden teşebbüslerin DHMİ'nin yer tahsis işlemleri bakımından eşit alıcılar olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, DHMİ'nin yaptığı kira sözleşmelerinin özel hukuka tabi olduğu, DHMİ'nin 2006 yılından önce gerçekleştirilen kiralama işlemlerine esas teşkil eden sözleşmelerin ücret ve ödemelere ilişkin hükümlerinde karşı tarafın onayını almaksızın tek tarafı iradesiyle herhangi bir değişiklik yapma hak ve yetkisine sahip olmadığı, Borçlar Kanunu'nda kiracıyı koruma amacıyla getirilen sözleşme hükümleri gereğince eski kiracıların yeni tarifeye göre kira ücretinin artırılmasının mümkün olmadığı, yeni imzalanan kira sözleşmelerinde ise ekonomik koşullar ile havalimanlarındaki arz-talep dengesinden kaynaklanan durumlar değerlendirilerek tarife artışına gidildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, teşebbüs uygulamalarının yasal bir zorunluluk gereği gerçekleştirilmesi durumunda, bu hususun nesnel gereklilik ilkesini karşıladığı ölçüde haklı gerekçe olarak ele alınabildiği, yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda DHMİ'nin uygulamaları bakımından haklı gerekçenin varlığının kabulü gerektiği, dolayısıyla DHMİ'nin Yer Tahsis Tarifelerinde havaalanlarında arazi ve/veya üzerinde yer alan tesisleri kiralayan teşebbüsler arasında "31.12.2005 tarihinden önce ve sonra yer tahsisi yapılanlar" şeklinde bir ayrıma gitmek suretiyle ve bu kritere göre belirlediği fiyat tarifeleri yoluyla ilgili pazardaki hakim durumunu kötüye kullanmadığına karar verilmesine yönelik dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü gösterilen 154.30.-TL davacı yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, aşağıda dökümü gösterilen 283.75.-TL davalı temyiz yargılama giderinin ve A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 1.362.00.-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, aşağıda dökümü gösterilen 88.80.-TL müdahil yargılama giderinin davacıdan alınarak müdahile verilmesine, artan posta

T.C.
ANKARA
9. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/723

KARAR NO : 2019/2608

ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya ve müdahile iadesine, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Damştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 25/12/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
BAHTİYAR KAYIŞOĞLU
102681

Üye
MEHMET ALİ GÜRER
182255

Üye
TALİP TEKYILDIRIM
212518

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACI) :

Başvurma Harcı :	24.30 TL
Karar Harcı :	24.30 TL
Vekalet Harcı :	3.75 TL
Posta Gideri :	101.95 TL

TOPLAM : 154.30 TL

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVALI) :

T. Başvuru Harcı :	136.00 TL
T. Karar Harcı :	57.60 TL
Vekalet Harcı :	10.15 TL
Posta Gideri :	80.00 TL

TOPLAM : 283.75 TL

YARGILAMA GİDERLERİ (MÜDAHİL) :

Başvurma Harcı :	44.40 TL
Vekalet Harcı :	6.40 TL
Posta Gideri :	38.00 TL

TOPLAM : 88.80 TL

